

no puško. Na soški fronti ga je zadela italijanska granata tako nesrečno, da je bil v nekaterih minutah mrtev. Odtiralo mu je celo desno nogo. Padli je bil zaveden katoliško-narodni Slovenec in je imel na fronti naročene skoro vse naše liste. Ako je kdo od tovarišev zabavljal čez vero in čez Slovence, ga je vedno zelo spretno, šaljivo in vendar pikro zavrnil. Vsem padlim slovenskim žrtvam naj sveti večna luč!

Italijansko bojišče.

Na celi primorski fronti se je pričela te dni deseta italijanska ofenziva. Ofenzivno igro je otvorila dne 12. maja italijanska artilerija z neprijetno silnim ognjem. Naši topovi dobro odgovarjajo. Artilerijski predpripravi bodo sledili skoro gotovo te dni silni infanterijski napadi. Severno od Gorice (pri Plaveh) se je dne 14. maja en tak laški naval že krvavo ponesrečil. — Tudi na Koroškem in Tirolskem so začeli zadnje dni topovi živahno delovati. Po zraku pa sviga na celi fronti nebrojno zrakoplovov. Prihodnji dnevi bodo skorogotovo zopet zelo naporni in krvavi. Bog daj našim braniteljem obilo boje sreče!

Srdita artilerijska bitka ob Soči.

V soboto, dne 12. maja, se je ob Soči pričela izredno srdita artilerijska bitka. Italijanska artilerija od Tolmina do morja bruha od sobote do danes ogenj iz topov vseh kalibrov. Začel je Italijan. Naši dobro odgovarjajo. Gromenje topov se sliši tudi v naše kraje.

Infanterijski napad na Plave.

Uradno poročilo avstrijskega generalnega staba od ponedeljka, dne 14. maja pravi, da se artilerijska bitka nadaljuje brez prenehanja. Sovražni ogenj je vedno huši. Italijanska infanterija je pri Plaveh (severno od Gorice) napadla naše tamošnje višinske postojanke, a je bila v protisunkku kmalu vržena nazaj. Prvemu laškemu sunku bo gotovo sledilo še več drugih.

Železni zid ob Soči.

Josip Munda pri marš-stotniji 87. pešpolka, piše našemu uredništvu:

Večkrat sem bral v časnikih o junaštvu tega ali onega polka, ki brani našo fronto proti oholemu sovražniku na jugu. Zal, od našega spodnještajerskega 87. pešpolka pa se ne najde prav nobeden, ki bi vsaj nekoliko opisal njegove zasluge. Vendar pa tudi mi sinovi slovenskih mater zaslužimo, da se nas postavi v prvo vrsto med tiste, ki tvorijo železni zid ob Soči. In kako tudi ne! Saj stoji našemu polku na čelu mož, vreden vse hvale, v katerega so obrnjene oči nas vseh. To je nam vsem dobro znani polkovnik Hosner. Res, polk si ne more želeči boljšega poveljnika, bolj milega očeta! Za vsakega ima prijazno besedo, z vsakim govori, kakor oče s svojim dragim sinom. Zato ga po pravici imenujemo svojega očeta. In ob težkih časih, ki jih je imel prestati naš polk, ko je zahtevala usoda tudi žrtev, takrat je postalo o ko blagega poveljnika rosno. Že začetkom vojske v Galiciji je imel polk prestati hude boje, a pod zelo spretnim in pogumnim vodstvom svojega poveljnika je prišel naš polk vsakokrat zmagoslavno iz bitke. In ko je leta 1915 Lah na efijaltski način pretrgal prijateljske vezi z našo monarhijo, je bil jeseni istega leta naš polk prestavljen na južno fronto. Tukaj so zopet pokazali naši korajžni slovenski fantje največja čuda junaštva. Prav pravi pregovor, da slovenska kri nikdar ne stali! Dobro ve naše armadno vodstvo, da z našim polkom postavi takorekoč nerazrušljiv zid proti sovražniku in zato imamo čast braniti najnevarnejšo točko na fronti. Vsevečni in Kraljica majnikova nam dajta potrebne moči, da bomo vzdržali do srečnega konca. Vsem dragim rojakom, prijateljem in znancem priskrbe pozdrave pošiljajo z bojišča vojaki 87. pešpolka.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se bje peti bitka pri Arrasu. Angleži zasledujejo svoj cilj, predreti nemško bojno črto, z nepopuščajočo žilavostjo; kalpada se jim njihova namera ni posrečila. Vsi angleški navalni na črti Arras—Lens so bili krvavo odbiti. V dvadnevni bitki se je Angležem samo posrečilo zasesti podrti vas Roeux, sicer so pa bili vsi njihovi navalni brezuspešni. Borba za popolnoma porušeno vas Bullecourt, ki se je bje dva dni, se še vedno nadaljuje. V Sampanji ob reki Aisni se bje zelo hudi artilerijski boj. Od časa do časa napadajo tudi Francozi nemške višinske postojanke Bovelles vzdolžno od reke Aisne. Na ostalem delu fronte običajni artilerijski boji in boji zrakoplovec.

Peta bitka pri Arrasu.

Iz Berolina se poroča:

Po zelo močni artilerijski pripravi so Angleži dne 13. maja v zgodnjih jutranjih urah začeli vnovič napadati nemške postojanke na črti Arras—Lens. Po krvavem boju, ki je trajal od ranega jutra do pozne noči, so bili vsi silni angleški navalni odbiti. — Angleške izgube so bile krvave. Angležem se je posrečilo zasesti porušeno mestoce Roeux.

Dvadnevna bitka za vas Bullecourt.

Iz Berolina se poroča: Dne 13. maja jutraj je vplamtel krvava borba za vas Bullecourt na črti Arras—Soissons. Borba za Bullecourt valovi že dva dni semtertja. Vas je porušena do tal. Dosedaj se Angležem ni posrečilo zavzeti porušene vasi Bullecourt.

Mesto St. Quentin porušeno.

Poročila iz Londona pravijo: Staroslavno severnofrancosko mesto St. Quentin južno od Arrasa s slovečo baziliko se nahaja ravno v sredini bojne črte med angleško in nemško artilerijo. Mesto je že skorodane popolnoma porušeno. Porušena je krasna katedrala, porušena znamenita mestna hiša in porušeno je grobišče francoskih kraljev. St. Quentin je spremenjen v razvalino.

Angleški minister o vseh angleške ofenzive.

Zakladni minister Bonar Law je v sredo, dne 9. majnika, imel v angleški spodnji zbornici govor, v katerem je o dosedanjem vseh angleške ofenzive naslednje izjavil: Sodim, da bi se tako dolga bitka, kakršna se bje zdaj, smatrala v vsaki drugi vojski za eno največjih bitk in za zelo veliko zmago. Dosegli smo popoln vseh. Sovražnik bolj jasno dela na to, da vzdrži pogum doma, ker objavlja poročila o popolnoma izmišljenih zmagah. Od začetka meseca aprila smo vjeli nad 20.000 mož in zaplenili 257 topov, med njimi 98 težkih, 227 jarknih možarjev in 470 strojnih pušk. Minister je primerjal prvih 24 dni boja ob Somme s prvimi 24 dnevi sedanjega boja. Rekel je: Ob Somme smo bili napredovali približno 3 milje na 6 milj dolgi bojni črti; sedaj smo napredovali 2—3 milje na 20 milj dolgi bojni črti. Vzeli smo štirikrat večje ozemlje kakor ob Somme; izgube zadnje ofenzive so za 50—75% nižje kot med ofenzivo ob Somme. Željo sovražnika, da ustavi naše prodiranje, da, njegovo čuvstvo, kako je to potrebno, dokazujejo najskrajnejše besni njegovi protisunki.

Na drugih bojiščih.

Na ruski fronti večinoma mir. Iz poročil, ki prihajajo v javnost, se da posneti, da je nastalo v ruski armadi veliko razdvojenje. Del armade je naravnost proti nadaljevanju vojske, za vojsko ali za brezobzirno nadaljevanje bojev pa je le malo število. To mnenje sporečijo Rusi v sosednjih strelskih jarkih našim vojakom. Četverosporazum, posebno Angleži, se sicer trudijo, da bi navdušili Ruso za zopetno ofenzivo, a zdi se, da jih ne morejo prepričati, da bi bila ofenziva res potrebna.

Rumunska armada se je začela gibati. Toplo spomladansko solnce je spravilo Rumune iz njihovih zakopov. Pravijo, da se ob Seretu in ob Donavi pripravljajo rusko-rumunska armada za vpad v zasedeno Rumunijo in v Dobručo.

Na macedonskem bojišču se je bila dne 9., 10. in 11. maja tridnevna bitka ob reki Vardar in ob reki Crni. Četrt milijona mož Sarrailove armade je napadalo bolgarske postojanke, toda brezuspešno. Vsi navalni Sarrailove armade so bili krvavo odbiti. Sovražnik je izgubil čez 20.000 mož, ne da bi bil dosegel kaj vseh. Poročila iz Sofije pravijo, da je v tej tridnevni bitki odločila avstrijska težka artilerija. Sedaj povdarjajo francoski listi kakor v tolažbo, da v Macedoniji nikakor ne gre za kako večjo ofenzivo, kakor mislijo nemška uradna poročila, marveč le za delna podvzeta.

Na turških bojiščih razen prask in spopadov med Turki in Rusi ob reki Dijali v pokrajini Irak ob severno-zahodni perzijsko-turški meji nobenih pomembnih vojnih dogodkov.

Žrtve P-čolnov.

Po nemških poročilih so P-čolni od 1. februarja do 1. maja 1917 potopili približno 1350 sovražnih in nepristranskih trgovskih ladij. Skupna vrednost ladij, ki so jih potopili P-čolni, znaša nad 12 milijard K.

Bethmann-Hollweg na Dunaju.

Nemški državni kancelar Bethmann-Hollweg je dne 13. maja došel na Dunaj, da se posvetuje z našim zunanjim ministrom grofom Černinom. Opoldne je bil nemški državni kancelar sprejet od našega cesarja in zvečer se je vrnil nazaj v Berlin. Njegov

posej na Dunaju je velevažnega političnega pomena, ker je v zvezi z nameranim odgovorom kancelarjev na interpelacije v nemškem državnem zboru o nemških vojnih ciljih. Kancelar je odgovoril na te interpelacije v torek, dne 15. maja, avstro-ogrsko vlada je svoje vojne cilje že prej objavila. Kakor že znano, je naš zunanji minister svoj čas podal izjavo, da se Avstrija odrekla aneksijam ali pridobitvi tujege ozemlja ter da se tudi odrekla vojnim odškodninam. Nemčija pa še do sedaj ni dala nobene slične izjave. Pač pa se je v Nemčiji razvila živahna in strastna borba po časnikih raznih političnih strank o pogojih, pod katerimi bi Nemčija bila pripravljena skleniti mir. Vsenemški listi so nasprotniki miru v sedanjem položaju, ker zahtevajo, da mora Nemčija kolikor največ pridobiti v tej vojni. Za to strastno napadajo nemškega državnega kancelarja, češ, da je preveč popustljiv. Predno je Bethmann-Hollweg odgovoril na interpelacije in napade, je šel na Dunaj, da se posvetuje z našo vlado. Nemška vlada torej namerava, kakor v vojnih podvzetih, tako tudi v vprašanju o miru postopati sporazumno z Avstrijo, ki je vsemu svetu dala zgled miroljubnosti in zmernih zahtev.

Protinemške gibanje v Švici in na Norveškem

Na Norveškem in v Švici se opaža zadnji čas veliko protinemško gibanje. V Kristijaniji na Norveškem so nameravali Nemci iz Berolina prirediti nek koncert. Proti tej prireditvi pa je vprizorilo norveško časopisje veliko gonjo. Policija je radi gibanja proti Nemcem prireditev kratkoma prepovedala, češ, da se je bati velikih nemirov. Enako se je zgodilo Berolincem tudi v švicarskih mestih, kjer so jih izžvižgali. Ko so prišli nemški pevci in godbeniki v Ženevo, so ljudje razjarjeno vpili: „Nemci so krivi vojske! Proč z njimi! Ne maramo nemških pesmi in nemške godbe!“ — Nemški poslaniki so proti takemu postopanju protestirali.

Pred lakoto?

V Stockholmu na Švedskem je nastalo izredno veliko pomanjkanje živil, ker že več mesecev zaradi nevarnosti nemških P-čolnov ni pripeljala nobena ladja potrebnih živil v Stockholmu. Dne 13. t. m. je pa prišlo v Stockholmu in v drugih švedskih mestih do hudih spopadov. Lačne ljudske množice so ne gtele na vojaštvo in policijo napadle zaloge živil, razbile prodajalne, pobijale šipe itd. Enako se godi tudi na Norveškem, Danskem in po drugih deželah, ki so zaprte od prometa, a same pridelajo premalo živil za svoje potrebe. Nevarnost svetovne lakote je vedno večja. Skrbimo, da bomo v naših krajih pridelali dovolj živil. Na tujo pomoč se ne smemo zanašati.

Razne politične vesti.

Državni zbor se bo res sestel dne 30. t. m. Vse državnozbornske skupine se sedaj posvečujejo, kako naj nastopajo. Glede političnih smeri so nastali v nemškem in poljskem taboru resni spori. Zmerni Nemci vendar uvidevajo, da ne gre zoper Slovence, ki imajo večino v Avstriji, postopati z nasilnimi naredbami in zanetiti stare politične boje; če bo to naziranje prodrlo pri večini nemških politikov, se boše tudi našla pot za uveljavitev popolne politične in narodne enakopravnosti.

V Poljskem klubu je prišla, na površje poljska ljudska stranka, ki stoji na stališču, da ne kaže sedaj Galicije popolnoma odcepiti od Avstrije, ampak se mora pred vsem skrbeti, da se s pomočjo cele države zacelijo rane, ki jih je vsekala Galiciji vojska. V seji Poljskega kluba dne 14. t. m. je načelnik vitez Bilinski odložil predsedstvo kluba, češ, da nima sedaj državnozbornskega mandata.

Glede vprašanja, kdo bo zasedel mesto predsednika v državnem zboru, še ni prišlo do odločitve. Nemški radikali so predlagali za tole mesto predsednika nacionalverbanda, liberalnega Nemea dr. Groša, ki ga je nacionalverband v svoji seji tudi postavil za svojega kandidata za predsedniško mesto. Groša pa, ki je tudi predsednik nemškega šulterajna, ne odklanjajo samo slovanski poslanci, temveč tudi veliko nemških poslancev.

Iz Dunaja prihajajo poročila, da nameravajo v sedanje ministristvo vstopiti tudi socialni demokratje in nemški krščanski socialci. Socialne demokratje bi zastopala kot ministra poslanca dr. Renner (Nemec) in dr. Smeral (Čeh), krščanske socialce pa ali knez Lihtenstein ali pa predarlški poslanec kmet Jodek Fink (poljedelski minister). Uradno se te vesti niso potrjene. Jugoslovani še vedno nimamo nobenega zastopnika v ministristvu.

Ustavna stranka avstrijske gosposke zbornice se je dne 14. maja izrekla za znane nemške zahteve: za nemški državni jezik, za narodno varstvo Nemcev v Avstriji, za izpolnitev zahtev čeških Nemcev za svobodo šole in za zvezo z Nemčijo. V gosposkozbornični ustavni stranki so večinoma sami v

poko, eni nemškoliberalni državni poslanci, profesorji in bogataši.

Hrvatski ban Skrllec je nedavno dal ustaviti izhajanje glasila hrvatske frankovske (pravaške) stranke „Hrvatska.“ Te dni je list zopet dobil dovoljenje, da sme izhajati.

Švicarski zvezni svet je dne 11. majnika sklenil, da se število zveznih svetnikov za zahodni del Švice, kjer stanujejo Francozi in Italijani, poveča. Tako bodo dobili sovražniki Nemčije v Švici zopet večjo besedo.

V Nemčiji so nedavno razveljavili zakon, po katerem je bilo jezuitom (redovnikom družbe Jezusove) prepovedano bivanje v Nemčiji. Sedaj se bo v Nemčiji, posebno na Bavarskem, ustanovilo več jezuitskih naselbin. Saksonska vlada, kjer so protestanti še najbolj zagrizeni, pa je te dni razglasila, da je saksonsko ozemlje še tudi nadalje za jezuite prepovedano.

Na Irskem je pri volitvi poslanca v okraju South-Longford zmagal kandidat irskih revolucionarjev-sinfajnovcev, Maks Guines, ki se je udeležil zadnje irske vstaje. Guines je še sedaj v ječi.

Tedenske novice.

Domoljubna svečanost. Povodom rojstnega dneva presvetle cesarice Zite so pri šolskih sestrah v Mariboru v četrtek, dne 10. maja, učenke ljudske in meščanske šole v zvezi z otroškim vrtcem, v nedeljo, dne 13. maja 1917, pa gojenke Franc Jožefovega jubilejnega učiteljskega priredile domoljubno slovesnost, obakrat s prav izbranim sporedom, obsegajočim deklamacije, petje in godbo. Med odličnimi gosti so bili v nedeljo Njih Ekselcenca prevzvišeni gospod knezoškof, ki so k sklepu v prisrčenem nagovoru podarjali, kako domoljubna in znamenita je prirejena slovesnost zato, ker se je vršila v spomin presviti cesarski dvojici ravno na dan 200letnice rojstva velike cesarice Marije Terezije. In sicer v korist domoljubnemu društvu Rdečega križa, pa tudi zato, ker smo v Mariboru tako srečni, da imamo v svoji sredini dva člana cesarske hiše, od katerih se je gospa nadvojvodinja Elizabeta Franciska s svojim soprogom udeležila te slovesnosti. Ko so izrekli priznanje in zahvalo šolskim sestram in gojenkam za tako dobro uspešno prireditev, so podelili priučnim nadpastirski blagoslov, na kar je zadonela od vseh navdušeno peta cesarska pesem.

Cerkev v spomin na svetovno vojno in na Tržačane, padle za domovino, se bo zgradila v Trstu. V ta namen se je na cesaričin rojstni dan ustanovilo društvo za gradnjo te cerkve, v kateri bodo zapisana na zaobljubljenih tablah imena padlih Tržačanov ter tako izročena v spomin poznejšim rodovom. Po predlogu tržaškega škofa dr. Karlina je bil izvoljen za predsednika cesarski namestnik dr. baron Fries-Skene. Častno predsedništvo se ponudi dnevno-mušemu maršalu in bivšemu tržaškemu cesarskemu namestniku princu Hohenlohe. Zaproši se Njeno Veličanstvo cesarico, da najblagohotneje blagovoli dovoliti, da se bo cerkev imenovala „spominska vojna cerkev Cesarica Zita.“ Cerkev se bo postavila v okolici sv. Andreja, ker se je tam okoli mesto sedaj v zadnjih letih posebno razširilo in ker tam naseljene mnogobrojne družine, največ delavski sloji, čutijo potrebo imeti v bližini svojo božjo častilnico.

Birmovanje v vuzeniški dekaniji. Prihodnjo soboto, dne 19. maja, bodo naš prevzvišeni gospod knezoškof s predpoldanskim vlakom odpotovali v vuzeniško dekanijo, kjer bodo delili zakrament sv. birme v Vuzenici v nedeljo, dne 20. maja, v Vuhredu v ponedeljek, dne 21. maja in v Ribnici v torek, dne 22. maja 1917.

Cesar in štiriletna deklica. Cesar Karel je dne 13. maja v Bačenu pri Dunaju prisostvoval sv. maši. Ko je jahal po končani sv. maši čez Glavni trg, mu je štiriletna deklica ponudila znak cesarice Zite. Cesar je stopil s konja, deklico ljubko pobožal in ji podaril lep nakit za spomin. Nato je zasedel konja in odjahal.

Čudna prepoved. Okrajno glavarstvo v Beljaku na Koroškem je prepovedalo šolskim otrokom obisk sv. maši, in sicer radi „nevarnosti sovražnih zrakov-plovcev.“ Obisk kino-gledališča pa glavarstvo otrokom ni prepovedalo.

Bela žena. V Gradcu je dne 10. maja umrl Benjamin Kunej, revizor celjske Zadrugne Zveze, doma iz Rajhenburga, star 51 let. Bil je svoj čas pri deželnozbornih volitvah protikandidat dr. Jankoviča. Truplo so prepeljali dne 15. maja v Rajhenburg. Naj počiva v miru! — Dne 13. maja je v Gradcu umrl Fran Ban, bivši faktor Katoliške tiskarne v Ljubljani. Svetila mu večna luč!

Za Brežice. V lavantinski škofiji se je po cerkvah nabralo za po potresu poškodovane v Brežicah in okolici lepo svoto 22.560 K 16 v.

Novi vlaki. Od 15. maja naprej vozita zopet oba popoldanska brzovlaka iz Dunaja v Trst in iz Trsta na Dunaj. Prvi zapusti Maribor ob 2. uri 28 minut popoldne, drugi pa ob 2. uri 47 minut popoldne. Med Mariborom in Ptujem bo vozil nov osebni vlak, ki bo zapustil Maribor ob 7. uri zvečer, in nov osebni vlak iz Ptuja v Maribor, ki bo vozil iz Ptuja ob 4. uri 58 minut popoldne.

Odlikovanja. Prijatelj nam poroča: Pijanirski deseterik Konrad Ledinek iz Crete, ki je bil dne 4. avgusta 1916 ranjen pri Gorici in umrl dne 6. sept. 1916, je bil po smrti odlikovan s srebrno kolajno I. razreda. — Brata Janez Lašič, narednik pri 26. domobranskem pešpolku, in Alojz Lašič, poddeseterik, sta bila odlikovana, prvi s srebrno kolajno II. razreda, zadnji z bronasto svetinjo. Oba sta doma iz Slivnice pri Mariboru.

Borba na življenje in smrt. Iz Cersaka pri St. Ilju v Slov. gor. se nam poroča: Prejšnji torek, dne 8. maja, proti večeru se je na Muri blizu Fürthove tovarne dogodila velika nesreča. Štiri osebe so se na narasli Muri borile z življenjem in smrtjo. Tovarna je dobila na Spielfeld po železnici dva vagona lesa. Ker manjka voznikov, je ravnatelj Winkler naročil delavcem, naj spravijo v Spielfeldu les do Mure in ga zbijajo v splav ter tako prepeljejo po Muri do tovarne. Splav je drvel na desni strani Mure navzdol. Na njem sta se nahajala domača delavca Franc Muster in Anton Janež ter srbška vjetnika-delavca Spasoje Mičić in Jurij Stefanović. Samo nekaj metrov od cilja je zdrknil ogromen splav čez tovarniški vodotok v deročo Muro. Mislili smo, da so vsi štirje delavci izgubljeni. Z veliko naglico je drvel splav po Muri brez pravega vodstva. Valovi narasle Mure so se igrali z njim kot deček s palčico. Može na splavu so bili v smrtnem strahu. Na vse moči so se trudili, da bi spravili splav bližje brega. Blizu Lihočke vasi je priplaval splav sredi Mure in je bilo videti, da je rešitev nemogoča. Kar naenkrat pa se obrne splav proti levemu bregu. Franc Muster je porabil to priliko in je skočil v valove. Po hudem borenju z valovi se je Mustru, ki je dober plavač, vendar posrečilo, da je došel med Lihočko vasio in Crnišinami na drug-breg Mure. Bil je do cela premočen in do smrti prestrašen. Oba Srba sta posnemala Mustra in sta nekoliko nižje prišla na nemško stran Mure. Na splavu je ostal edini Janež. Priden mladenič je molil in se udal v svojo usodo. Rešitve ni bilo od nikoder pričakovati. A kadar je sila največja, je božja pomoč najbližja. Splav se je blizu selniškega broda sicer razbil na dva dela, a Janež se je krčevito oprijemal brunov. K sreči so valovi pogrnili del splava, na katerem je bil Janež, proti desnemu bregu Mure, kjer je zavozil v vodotok sladkogorske Feuerlöcherjeve tovarne. Posestnik I. Muster je na selniški strani Mure opazil nesrečnega brodarja, kako se valovi igrajo z njegovim življenjem in je njegov del splava z dolgim kavljem potegnil ob breg in ga tako rešil gotove smrti. — Neodpušljivo je, da se pri narasli Muri dovoli s splavi brodirati po Muri in tako spravljati več človeških življenj v nevarnost.

Gospodarske novice.

Koliko žita se sme odslej uporabiti? C. kr. urad za ljudsko prehrano na Dunaju je odredil, da smejo pridelovalci žita na deželi uporabiti odslej na mesto dosedanjih 300 gramov žita samo 250 gramov, težki delavci pa namesto 366, samo 300 gramov žita na dan. —

Cene za drva v mariborskem glavarstvu. — Mariborsko c. kr. okrajno glavarstvo je dne 12. maja določilo sledeče primerne cene za drva in sicer za meterski seženj, postavljen v Maribor ali na kak drug pripravi kraj: I. Bukova drva 1. vrste popolnoma zdrava 120 K; II. bukova polena 2. vrste 110 K; III. bukova okrogla drva (krepeli) 95 K; IV. mehka polena (smreka, jelka, bor itd.) 120 K; V. lepa jelševa drva 95 K; VI. okrogla jelševa drva 90 K; VII. trdi in mehki žagani krajniki (odpadki) 90 K. Okrajno glavarstvo pravi v svojem razglasu, da se bo vsakega, ki bo drva dražje prodajal, naznanilo državnemu pravdniku radi draženja. Pripomniti bi bilo treba, da je razlika v cenah med mehkim in trdimi drvami vsekakor prevelika. Lepa bukova drva so vendar več kot polovico več vredna kot mehka. In vendar je za bukova, smrekova, borova in jelkna polena določena ista cena (120 K), za jelševa pa 95 K. Lesni strokovnjaki so mnenja, da so cene za bukova drva v primeri s cenami za drva iz mehkega lesa za polovico preniske. Naj bi se to pri bodoči določitvi cen vpoštevalo.

Cene za les. Poročila iz Dunaja pravijo, da so avstrijske velike lesne trgovine sklenile sledeče cene za les za kubični meter in sicer veljajo te cene do preklica: Hlodi mehek les 40—60 K, trd les 80—118 K, deske mehek les 95—110 K, za ostale vrste lesa se pa cene niso spremenile.

Najvišje cene za sadje? Prebivalstvo po mestih zahteva od vlade, naj se za letošnje sadje nastavijo najvišje cene. Vprašamo, kedar pa se bodo nastavile najvišje cene za manufakturno in drugo blago?

Kaj bo s petrolejem? Nedavno smo poročali, da se po novi vladni odredbi v poletnem času ne bo dobilo petroleja. Namestnija je odredila, da se bode petrolej dobival v poletnih mesecih za urade, kmetijska gospodarstva in sicer za neobhodno potrebno

razsvetljavo hlevov, za obrtnike in domače delavce, za bolnišnice in v izjemnih slučajih (bolezen) tudi za zasebna gospodinjstva. Občine naj se pobričajo, da dobijo kaj petroleja za svoje občane.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu ni skoraj nobenega popraševanja po tujem hmelju in tudi cene za tuj hmelj so začele stalno padati. Za 50 kg tuge hmelja ponujajo 85 do 105 K. Vlada bo baže v mesecih junij, julij in avgust zasegla vse zaloge piva in sicer v prid armade in delavstva, ki izdeluje v tovarnah razne potrebščine za vojaštvo. V imenovanih mesecih baže nevojaško prebivalstvo ne bo dobivalo nobenega piva.

Posušeno listje od robidnic kot enakovredno nadomestilo za čaj, oziroma tudi za kavo. Čaja, kave in čokolade ni več dobiti, oziroma k večjemu po taki ceni, ki jo malokdo zmore. Sedanja nadomestila za kavo pa niso le tudi silno draga, ampak največkrat ničvredna in so sleparski izdelki. Za čaj imamo prav ceno in dobro nadomestilo, ki si ga lahko vsakdo pripravi. Tako nadomestilo za čaj je listje od robidnic, ki rastejo povsod po naših gozdih. Kdor je vajen mleka s kavo, more pričeti nadomeščati kavo s čajem iz listja robidnic. Tudi sam čajni ocedek iz takega listja s primešanim rumom, slivovko ali vinom in seveda s sladkorjem ali saharinom oslajen, da izboren pitni čaj. Posušeno listje od robidnic, z vrelo vodo polito, da izboren čaj. Temu čaju pripisujejo tudi zdravilno moč pri prehladu, pri kašlju in nahodu, in je neki prav dobro sredstvo proti napadu po naduhi. Naši ljudje naj si zapomnijo, da se čaj sploh ne kuha kakor kava, ampak čajno listje se dene v krop, v katerem se daljši ali krajši čas izlužuje in potem odlije in ocedi. Množina čajnega listja in čas izluževanja se seveda ravna po okusu vsakega posameznika. Sloveč naravoslovec Kuntze, ki se je zlasti s porabo robidnic pečal, piše o tem predmetu to-le: „Posušeno mlado listje od robidnic ima isti okus kakor čist in dober kitajski čaj in celo boljše kakor čaj, ki se v Evropi prodaja.“ Pri pravi čajnega listja od robidnic je pa vzeti samo le mlado listje, ker je tako da v resnici okusen čaj. To mlado listje od robidnic za čaj je nabirati prav zgodaj spomladi, kmalu ko rastlina ozeleni, torej meseca aprila in maja ter je listje sušiti na suhem papirju ali v rešetih in sicer le v senci. Na soncu se to listje nikakor ne sme sušiti. Če se vzame prestaro listje, se od njega dobi zagaten in grenak čaj, kajti kolikor trše postaja listje, toliko več zagatne česlovine se stvori v njem. Posušeno listje robidnic je potem hraniti skupaj stlačeno v zaprti posodi, najbolje v pločevinasti, kjer se vsled pristopnih gliv naprej godi in tako postaja zlahnejše, razvijajo se dišave snovi in postaja lažje izlužljivo. Paziti je seveda, da posušeno listje v zaprti posodi ne prične plesniti.

Vprašanja in odgovori.

Draga modra galica. Iz ptujskega okraja nam poročajo: Te dni je izdal okrajni odbor listke za dobavo modre galice. Kakor se vidi, zahteva okrajni odbor za 1 kg modre galice 4 K, kar je na vsak način neopravičeno, ako pomislimo, da se na Kranjskem, kamor so železniški stroški veliko večji, prodaja po 3 K 50 v, a v ptujskem okraju bi se pa naj kar plačalo za 14% več. Tudi lani smo morali galico veliko dražje plačati kakor drugi okraji. Tako je n. pr. v Kozjem stala galica veliko manj, akoravno je imel ta okraj za prevoz veliko večje stroške kakor ptujski. Mi vinogradniki zahtevamo odločno, da naš okrajni odbor ne zahteva takega dobička, oziroma naj pazi na to, da ne bodo oddajni stroški preveliki, da torej zniža ceno galice. Kaj nam je storiti, da dobimo galico po primerno nizki ceni? — (Odgovor: Poročajte Zvezi gospodarskih zadrug v Gradcu, kako drago oddaja ptujski okrajni zastop modro galico. Ako se v Mariboru lahko galica oddaja po 3 K 40 v, ji v Ptuj pač nikakor ni treba cene naviti na 4 K.)

Zavoljo gozda. Črnovojniki nam piše iz fronte: Imam gozd, katerega sem kupil meseca junija leta 1914, torej kratko pred mobilizacijo. Ta gozd meji na eni strani k sosedovi njivi. Lastnik njive hoče, da bi jaz moral, oziroma sili k temu mojo ženo, ker sem jaz na bojišču, posekati gozd ob njivi, ker bojda škoduje njivi. Ravno ob njivi pa je pomankljiva meja, katere pa vsled vpoklica v vojaško službo nisem imel časa napraviti. Posestnik celo žuga moji ženi, da, ako ne bo ona gozda ob njivi posekala, potem namerava on na njene stroške isto storiti. Prosim, nasvetujte mi, kaj mi je storiti? Ali sme kdo nasilnosti delati med časom, ko gospodarja ni doma? Ali moram ugoditi zahtevam posestnika in gozd posekati? In kaj mi je storiti, ako bi zares posestnik sam šel gozda sekati? — (Odgovor: Sosed ima edino pravico, da odžaga ali poreže veje, ki molijo čez mejo, in da na svojem zemljišču izruje korenine, dreves. Vašega gozda, posekati Vaših dreves pa nikakor nima pravice. Ako bi sosed samolastno posekal Vaša drevesa ob meji, ga lahko naznanite sodniku radi motenja posesti. Dvomljivo mejo pa lahko ugotovite nespornim potom, t. j., da prosite občinsko komisijo, da vam sporazumno z Vami in Vašim sosedom določi pravilno mejo.)